

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Gfv.VI.30.079/2022/4.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Osztovits András előadó bíró

Dr. Farkas Attila bíró

A felperes: ...

A felperes képviselője: Gáldi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Gáldi György ügyvéd)

Az alperes: ...

Az alperes képviselője: Pivarnyikné dr. Juhász Emőke Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Pivarnyikné dr. Juhász Emőke ügyvéd)

A per tárgya: kölcsön visszafizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Veszprémi Törvényszék 2.Pf.20.622/2021/8. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Veszprémi Járásbíróság 4.P.20.253/2021/14. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 650.000 (hatszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] 2018. május 24-én a felperes jogelődje (a továbbiakban: bank) és a T...-C... V... Kft. (a továbbiakban: adós) kölcsönszerződést kötött, amely szerint a bank 100.000.000 forint folyószámlahitel-keretből, az adós részére kölcsönt nyújtott. A szerződés szerint a kölcsön visszafizetésének határideje 2019. május 22. volt. Az adós nevében a szerződést ügyvezetőként az alperes írta alá, aki ugyanazon a napon magánszemélyként készfizető kezesi szerződést kötött a bankkal, 2019. október 19-ig tartó határozott időre.

[2] A kezesi szerződés 1. pont hetedik albekezdés szerint a kezes a határozott idő leteltét követően nem szabadul fizetési kötelezettsége alól, ha a bank a határozott idő leteltéig őt bármilyen módon felszólítja a teljesítésre. A felek a kezesi szerződésben kikötötték azt is, hogy a bank a kezesnek címzett küldeményeket az alperes nevére, az adós székhelyeként is szolgáló V..., Ady E... u. címre köteles postázni annak ellenére, hogy az alperes tényleges lakóhelye V..., K... G... u. szám alatti ingatlan volt. Megállapodtak abban is, hogy a bank által a kezeshez az adós székhelyére küldött, illetve a kezes által a kezesi szerződés aláírását követően írásban bejelentett címre küldött tértivevényes ajánlott levél postai küldeményeket a kezesnek közölnék, részére a kézbesítés megkísérlésének napján kézbesítettnek kell tekinteni, ha az „átvételt megtagadta”. Ha a küldemény a „címzett ismeretlen”, „elköltözött”, „cím elégtelen” vagy „nem kereste” megjelöléssel érkezik vissza a bankhoz, akkor az írásbeli küldeményt az írásbeli küldeményt a postai kézbesítés megkísérlésének napját követő 5. munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni. A kezes köteles volt gondoskodni arról, hogy a megadott kézbesítési címen a kezességvállalás fennállásának tartama alatt mindenkor legyen olyan személy (képviselő), aki a postai küldeményeket átveszi. Ennek elmulasztása a kezes terhére esik.

[3] 2019. április 24-én a bank a kölcsönszerződést az adós nem szerződésszerű teljesítése miatt felmondta. Az így lejárttá tett 102.767.991 forint tartozásból a G.... Hitelgarancia Zrt., aki az alperestől függetlenül a szerződésből eredő tartozás 80%-a erejéig készfizető kezességet vállalt, 82.160.930 forintot a banknak megfizetett. A fennmaradó 22.661.464 forint tartozást a bank 2019. augusztus 15-én a felperesre engedményezte.

A felperes keresete és az alperes védekezése

[4] A felperes keresetében 22.661.464 forint és járulécai megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 6:416. § (1) bekezdése alapján.

[5] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a Ptk. 6:424. §-a alapján szabadult a kezési kötelelem alól, figyelemmel arra, hogy 2019. október 19-ig, a kezési szerződés hatályának fennállta alatt a felperestől a kezési szerződésben megjelölt kézbesítési címen fizetési felszólítást nem kapott.

Az első- és másodfokú ítélet

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével 22.661.464 forint és járulécai megfizetésére kötelezte az alperest. Megítélése szerint az nem volt vitatott a perben, hogy a bank az alperes részére a lakóhelye szerinti címre fizetési felszólítást küldött, amely nem kereste jelzéssel érkezett vissza. A kezési szerződés szerinti kézbesítési címre 2019. április 25-én feladott fizetési felszólítás a bankhoz úgy érkezett vissza, hogy a visszaküldés oka a tértivevényen nem került feltüntetésre. Az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló (a továbbiakban: Pp.) 263. § (1) bekezdése szerint mérlegelve a bizonyítékokat arra a következtetésre jutott, hogy az alperes részére a kezési szerződésben megjelölt címre feladott küldemény és a visszaküldését igazoló belföldi tértivevény és a borítékon lévő adatok alapján, valamint az ugyanezen címre elküldött további két belföldi tértivevényes boríték alapján megállapítható, hogy a fizetési felszólítást tartalmazó küldeményt az adós az alperesnek feladta, azt a posta megkísérelte kézbesíteni. A bank 2019. április 25-én postára adott fizetési felszólítása az alperessel szemben hatályosult, a kezési felelőssége ezért fennáll.

[7] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. A fellebbezés indokaira tekintettel úgy ítélte: kizárólag azt a jogkérdést kellett vizsgálnia, hogy a bank és az alperes kezési szerződése hatálya alatt a bank részéről történt-e joghatályos fizetési felszólítás. A másodfokú bíróság szerint az adósnak a kezési szerződésben megjelölt címére küldött fizetési felszólítás nem tekinthető kézbesítettnek, mert ahhoz az szükséges, hogy arról a címzett tudomást szerezzen. A bank a felszólítást postára adta, de az már semmilyen adatból nem állapítható meg, hogy arról az alperes tudomást is szerzett. A tértivevényen a kézbesítés eredményének feltüntetése a postai szolgáltató jogszabályon [335/2012. (XII.4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Postarendelet)] alapuló kötelezettsége. A küldeményről való tudomásszerzés és így a joghatályos kézbesítés magából a küldeményből nem állapítható meg. A felperes egyéb bizonyítékokat ebben a körben nem nyújtott be, így a rendelkezésre álló, mérlegelési körbe vonható bizonyítékok, peradatok még együttes értékelésük eredményeként sem alkalmasak az eredményes bizonyításra, mert nem érik el a bizonyosság valószínű szintjét.

[8] A másodfokú bíróság szerint mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság okszerűtlen mérlegeléssel jutott arra a következtetésre, hogy a kezési szerződés hatálya alatt a felperes az alperest a teljesítésre joghatályosan felszólította, ezért téves az a jogkövetkeztetése, hogy az alperes kezési felelőssége és helytállási kötelezettsége nem szűnt meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[9] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet a Pp. 369. § (3) bekezdésének a) pontjába, 279. § (1) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő. Állította, hogy a másodfokú bíróság egyáltalán nem végezte el a bizonyítékok mérlegelését, és megalapozatlanul jutott arra a következtetésre, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelése jogszerűtlen. Az alperes az elsőfokú bíróság ítélete ellen benyújtott fellebbezésében nem jelölte meg, hogy az elsőfokú bíróság az adott bizonyítékok alapján miért nem juthatott az ítéletben szereplő következtetésre, vagyis a tényállás megállapítása során hol vétett olyan logikai hibát, amely a tényállást megalapozatlanná teszi. A másodfokú bíróság kérelem nélkül állapította meg a bizonyítékok mérlegelésének okszerűtlenségét. Az alperes fellebbezésében kizárólag csak állította, de tényszerűen semmivel nem bizonyította, hogy a postai kézbesítő egyáltalán nem kísérelte meg szabályszerűen a felszólítás kézbesítését. Állította, hogy nem tudott volna a Postarendelet 25. § (1) bekezdés c) pontja szerinti kézbesítés helyszínen hagyásáról szóló nyilatkozatot csatolni, így a másodfokú bíróság érvelése és az által elvárt bizonyítás jogszabálysértő.

[10] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[11] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján nem jogszabálysértő.

[12] A Kúria a felülvizsgálati kérelem alapján kizárólag azt vizsgálhatta, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 369. § (3) bekezdése alapján felülmérlegelhetette-e az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a fizetési felszólítás kézbesítésének hatályosulásával kapcsolatban, és e körben a Pp. 279. § (1) bekezdésében rögzített elveknek megfelelően mérlegelte-e a rendelkezésére álló bizonyítékokat.

[13] A fellebbezés a Pp. XXVII. fejezete alapján teljes átszármaztató hatályú, fellebbviteli perorvoslat. A fellebbvitel következtében az elsőfokú bíróság hatásköre – főszabály szerint – teljes egészében átszáll a másodfokú bíróságra, amely a jogsérelmet úgy orvosolja, hogy az ügy érdemében maga hozza meg a jogszabályoknak megfelelő határozat. A bizonyítás eredményének mérlegelésével kapcsolatban a Pp. 369. § (3) bekezdése a másodfokú bíróság számára lehetővé teszi, hogy a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősítse, és ennek alapján a tényállást módosítsa, kiegészíthesse, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól áltérő jogi következtetést vonjon le, a megállapított tényeket másként minősítse, továbbá jogosult arra is, hogy jogszabálysértés megállapítása nélkül is felülmérlegelje az elsőfokú bíróságnak az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntését. Mindebből következően a Kúria megítélése szerint a másodfokú bíróság a Pp. 369. § (3) bekezdésének megfelelő alkalmazásával, jogszabálysértés nélkül jutott a joghatályos fizetési felszólítás kézbesítésének tényével kapcsolatban az elsőfokú bírósághoz képest eltérő következtetésre.

[14] A Kúria következetes joggyakorlata (BH2013. 119.) értelmében – amely a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 206. § (1) bekezdésén alapult, de a megegyező tartalmú Pp. 279. § (1) bekezdésének alkalmazása során is irányadó – a felülvizsgálati eljárásban mint rendkívüli perorvoslati eljárásban általában nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének, felülmérlegelésének (Gfv.VII.30.094/2020/8.; Pfv.III.20.804/2020/10. BH2012. 179.). A jogerős ítélet akkor tekinthető megalapozatlannak a tényállás megállapítása körében és bírálható felül jogszabálysértés miatt, ha a tényállás iratellenes, a bizonyítékok mérlegelésének eredménye okszerűtlen (Pfv.VI.20.563/2020/4.). A bizonyítékok mérlegelése abban az esetben tekinthető okszerűtlennek, ha az adott bizonyítékokból kizárt volt a másodfokú bíróság által elfogadott következtetés. A felülmérlegelés tilalmát áttörni engedő nyilvánvalóan okszerűtlen következtetés tehát akkor állapítható meg, amennyiben a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülbírált ítélettől eltérő következtetésre lehetne jutni (Gfv.VI.30.407/2021/4., Gfv.VII.30.323/2013/5., BH2013.119; BH2006.403). Ez a perbeli esetben nem állapítható meg.

[15] Az felperes felülvizsgálati kérelmében azt sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság a becsatolt okirati bizonyítékokat teljes figyelmen kívül hagyva állapította meg, hogy a fizetési felhívás nem hatályosult. A Kúria rögzíti, a jogerős ítélet indokolásából egyértelműen megállapítható, hogy a felpereshez visszaérkezett felszólítás tekintetében a másodfokú bíróság a felperes által hivatkozott és becsatolt összes okiratot vizsgálva jutott arra a következtetésre, hogy azok nem alkalmasak a tértivevény hiányosságainak pótlására.

[16] A postai szolgáltatón kívül álló okból megghiúsult kézbesítés okát a küldemény feladónak való visszakézbesítéskor a tértivevényen vagy a borítékon fel kellett volna tüntetni, ez azonban – a felperes által sem vitatottan – elmaradt. A postai úton történő iratkézbesítésnek garanciális okokból vannak szigorú szabályai, amelyekről contra legem jogértelmezést jelentő bizonyítékmérlegeléssel nem lehet eltekinteni, a tértivevény hibás, hiányos volta nem pótolható az egyéb adatokból való visszakövetkeztetéssel. A kézbesítés megghiúsulási okának a feltüntetése a postai szolgáltató jogszabályon alapuló kötelezettsége [Postarendelet 9. §], a „nem kereste” jelzés hiányát a felperesnek észlelnie kellett volna, és miután a Postarendelet 9. § (7) bekezdése szerint a postai szolgáltató nem csak a küldeményen rögzíti, hogy mi történt a küldeménnyel, hanem a postai szolgáltatásokhoz kapcsolódó többletszolgáltatás teljesítése érdekében az erre rendszeresített, a kézbesítés tényét rögzítő egyéb technikai eszközzel hely és időpont adatokat is rögzít és az adatokat megőrzi, így helyes a másodfokú bíróság azon megállapítása is, hogy a felperesnek kellett volna további bizonyítást felajánlania, mert a visszaérkezett kézbesítési ív hiányos, abból nem állapítható meg, hogy mikor történt meg a kézbesítés megkísérlése és a kézbesítetlenségnek mi az oka [Postarendelet 25. § (1) bekezdés c) pont]. Ennek hiányában pedig nem állapítható meg az alperes részére küldött és a felek közötti szerződés rendelkezéseinek megfelelő felszólítás hatályosulása.

[17] A Kúria mindezekre figyelemmel nem találta megállapíthatónak a felperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt jogszabálysértéseket, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[18] A felülvizsgálati kérelem eredménytelensége miatt a felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes jogi képvisletével felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése, 4/A. §-a alapján a kifejtett ügyvédi

tevékenységgel arányban, áfával növelt összegben felszámított ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költséget.

[19] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[20] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[21] Pp. 369. § (3) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[22] A fellebbvitel körében eljáró másodfokú bíróság jogosult a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősíteni, és ennek alapján a tényállást módosítani, kiegészíteni.

[23] A postai úton történő iratkézbesítésnek garanciális okokból vannak szigorú szabályai. A kézbesítés megíúsulási okának a feltüntetése a tétivevényen vagy borítékon, a postai szolgáltató jogszabályon alapuló kötelezettsége.

Budapest, 2022. november 15.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András s.k. előadó bíró,
Dr. Farkas Attila s.k. bíró

hitelélül:

A kiadmány

S.K.

bírósági ügyintéző